

Predgovor

Nakon gotovo 60 godina poslovanja u okviru komunističke kulturno-civilizacijske paradigme, kada je država bila kolektivni preduzetnik, i kada se taj model pokazao ekonomski neracionalan i neefektivan, nastupilo je vreme kada treba u srpskim zemljama da učinimo novi istorijski kulturno-civilizacijski iskorak, tj. da se osnuje preduzetničko orijentisano društvo sa preduzetničkom ekonomijom prema kriterijima i standardima građanske demokratije, pravne države sa vladavinom zakonitosti i tržišnom privredom sa integralnim tržištem.

Bez sumnje je da promene pred kojim se nalazimo neće biti nimalo jednostavne niti brzo ostvarjive. Naime, propast komunističkog kulturno-civilizacijskog modela, mogla bi se prema nekim kriterijima izravnati sa propasti Rimskog carstva, nakon čega su u Evropi nastupile brojne istorijske promene, koje i danas traju.

Propast komunističkog kulturno-civilizacijskog modela, označavaju nove velike promene u Evropi, značajnije od onih koje su učinili komunisti, dolaskom na vlast nakon I. i II. svetskog rata. Razlika u ove dve evropske promene, možda najveće posle Renesanse, sadržane su u pristupu: komunisti su promene ostvarili revolucionarnim nasiljem, dok se građansko demokratsko društvo ostvaruje evolutivnim procesima; što znači da su prve promene ostvarene veoma brzo i sa velikim žrtvama, dok prelaz iz socijalizma u građansko demokratsko društvo treba da se ostvare sa što manje žrtava i zbog toga će trajati znatno duže. Ima onih koji procenjuju da će se na demokratske promene „utrošiti“, čitava jedna generacija.

Iskustava o prelazu iz socijalizma ka demokratskom društvu za sada je veoma malo, a ono malo iskustva što postoji, bitno se razlikuje od okolnosti pred kojim se našao post-jugoslovenski prostor i srpske zemlje. Prednost nam je što postoje uzoru kojim težimo. Naime, usled svega što se u nas od 90'tih godina dešavalo, nama sledi i prelaz od rata ka miru, što procese čini još komplikovanim i istorijski odgovornijim, s obzirom da imamo pred sobom cilj i zadatak da se prostor jugo-istočne Evrope uredi na način da se u budućnosti više ne dešavaju udruživanja i razdruživanja upotrebom rata i nasilja.

Rukopis koji držiti u ruci u osnovi je namenjen studentima MM College, a ima osnovni cilj da ide tragom promena koje nas očekuju, u smislu da dobiju samopouzdanje, sklonost i sposobnost da preuzmu odgovornost za sopstveni život i budućnost. Da li se u tome uspelo, čitaoci će prosuditi. Nama bi bilo zadovoljstvo ako bi bio od pomoći.

Marina & Milan Galogaža